

არაგადამდებ დაავადებათა რისკ-ფაქტორების კვლევა STEPs 2016

არაგადამდებ დაავადებათა ეპიდზედამხედველობის ერთერთი აპრობირებული მეთოდია არაგადამდებ დაავადებათა რისკ-ფაქტორების კვლევა ჯანმო-ს სტანდარტული ინსტრუმენტის (STEPS მეთოდოლოგია) გამოყენებით.

საქართველოში STEPS კვლევა პირველად ევროკავშირის დაფინანსებითა და ჯანმო-ს ტექნიკური დახმარებით 2010 წელს ჩატარდა. კვლევამ საშუალება მოგვცა გვეჩინოდა ბაზისური ინფორმაცია ქვეყანაში არაგადამდები დაავადებებისა და მათი რისკ-ფაქტორების, როგორც ჩვევითი, ასევე ბიოლოგიური, გავრცელების შესახებ.

STEPS კვლევის განმეორებითი ჩატარება ჯანმო-ს ტექნიკური და ფინანსური დახმარებით და დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრის თანადაფინანსებით ჩატარდა 2016 წლის ივნისიდან სექტემბრამდე პერიოდში. STEPS კვლევა ორივე შემთხვევაში მთელი საქართველოს მასშტაბით განახორციელა დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნულმა ცენტრმა. კვლევის წარმატებულად დაგეგმვისა და ჩატარებისათვის შექმნილია STEPS კვლევის საკოორდინაციო საბჭო, რომელსაც ხელმძღვანელობს საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის მინისტრის მოადგილე ქალბატონი ნინო ბერძული.

STEPS კვლევა 3 საფეხურიანია:

- I. მონაცემები სოციო-დემოგრაფიული და ჩვევითი რისკ-ფაქტორების შესახებ
- II. ფიზიკური გაზომვები - სიმაღლე, წონა, წელისა და თეძოს გარშემოწერილობა, სისხლის წნევა, პულსი
- III. ბიოქიმიური გაზომვები - გლუკოზა, ქოლესტეროლი და მაღალი სიმკვრივის ლიპოპროტეინები სისხლში; მარილი და კოტინინი შარდში

სამიზნე პოპულაციას წარმოადგენს 18-69 წლის მოზრდილი მოსახლეობა.

კვლევა ერთდროულად განხორციელდა როგორც აღმოსავლეთ, ასევე დასავლეთ საქართველოში. კვლევაში გამოყენებული იყო მრავალსაფეხურიანი კლასტერული შერჩევის მეთოდი.

კვლევაში მონაწილეობდა 5554 ადამიანი და პასუხმა კვლევაზე შეადგინა 75.7%.

უნდა აღინიშნოს, რომ ევროპის რეგიონში საქართველო ერთადერთი ქვეყანაა, რომელსაც საშუალება ეძლევა მეორედ განახორციელოს STEPS კვლევა, უკვე გვაქვს ფასეული მტკიცებულებები არაგადამდები დაავადებებისა და მათი ქცევითი და ბიოლოგიური რისკ-ფაქტორების გავრცელების შესახებ დინამიკაში, რაც მნიშვნელოვანი წინაპირობაა საზოგადოებრივ ჯანდაცვითი გადაწყვეტილებებისა და ინტერვენციების მოსამზადებლად. ეს უკანასკნელი კი მნიშვნელოვნად შეუწყობს ხელს მოსახლეობის ჯანმრთელობის გაუმჯობესებას.

რეკომენდირებულია კვლევის გამეორება 2021 წელს.